

Regeringskansliet, Miljödepartementet

103 33 STOCKHOLM

m.remissvar@regeringskansliet.se

cecilie.windspoll@regeringskansliet.se

Remissvar

Datum: 2021-05-10

Er referens: M2020/00428

Diarienum: SSM2021-1798

Dokumentnr: SSM2021-1798-2

Handläggare: Pernilla Sandgren

Telefon: 08-799 41 78

Promemorian utkast till rapport om hur Sverige genomför Århuskonventionen

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ställer sig bakom den beskrivning som görs i rapporten. Vad avser SSM:s ansvarsområden så kan rapporten kompletteras med följande information.

Artikel 3 Allmänna bestämmelser

(b) När det gäller punkten 3 – åtgärder som har vidtagits för att främja utbildning och medvetenhet i miljöfrågor:

Hudcancerprevention

SSM arbetar kontinuerligt för att minska antalet fall av hudcancer som är orsakade av UV-strålning. Arbetet sker förebyggande och pådrivande på olika nivåer inom UV-området. SSM gör riskbedömningar och tar fram råd, föreskrifter och regler som ska bidra till att minska de skadliga effekterna från UV-strålning.

Informationsarbetet prioriterar barn upp till tolv år samt vuxna i barns närhet. SSM samarbetar bl.a. med andra myndigheter och organisationer för att nå ut med rekommendationer och solråd. Som ett exempel på ett sådant samarbete kan nämnas att SSM sedan 2007 samverkar med Svenska Livräddningssällskapet. Organisationen bedriver verksamhet som vänder sig till barn och deras föräldrar såsom babysim samt simlärare-, badvakt- och livräddarutbildning och i dessa sammanhang ges kunskap om solstrålning. SSM bidrar bl.a. med expertkunskap och ekonomiskt stöd.

Bland övriga åtgärder kan nämnas att SSM har utvecklat en app som hjälper användaren att beräkna en uppskattad soltid som han eller hon kan vistas i solen utan att bränna sig. Solboken är en bok om solen och hur barn kan skydda sig mot UV-strålning som är speciellt framtagen för barn och tidigare skickades ut till landets förskolor. Numera finns Solboken även som app. Därtill genomför SSM regelbundet kampanjfilmer i sociala medier i syfte att påverka olika målgruppers solvanor.

Radon

SSM arbetar brett med målsättningen att reducera befolkningens exponering för radon. För att uppnå målet behöver kunskapen om radon öka bland olika målgrupper. För att stötta kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer i det operativa tillsynsarbetet har SSM tagit fram en tillsynsvägledning. Därutöver tillhandahåller SSM radonutbildningar och har bl.a. genomfört webbsända seminarier för länsstyrelser och kommuner. SSM har även tagit fram ett webinarium om radon på arbetsplatser som riktar sig till arbetsgivare,

då skyldigheten att begränsa radonhalten på arbetsplatsen är en obligatorisk del av det lagstadgade arbetsmiljöarbetet.

Övrigt

Även i frågor som rör magnetfält och trådlös teknik samt laser arbetar SSM med information och råd. Myndigheten har också ett vetenskapligt råd för elektromagnetiska fält och ett vetenskapligt råd för UV-frågor som ger en nära koppling till den senaste vetenskapliga utvecklingen på respektive område. Årligen sammanställer de vetenskapliga råden kunskapsläget i varsin rapport i syfte att sprida information och ny kunskap. Därutöver kan nämnas att SSM har en podcast, Strålsäkert, som startade 2019 och som tar upp olika aspekter av strålning. Syftet är att tillgängliggöra komplexa frågor om strålskydd och kärnsäkerhet och podcasten vänder sig till såväl berörda yrkesgrupper som allmänheten. Slutligen kan också nämnas att SSM årligen besvarar ett stort antal frågor från allmänheten som rör företrädesvis elektromagnetiska fält men också frågor om radon och UV samt att allmänheten via målgruppsanpassade ingångar på myndighetens webbplats också har möjlighet att ta del av bl.a. information och webbutbildningar.

(c) När det gäller punkten 4 – åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att föreningar, organisationer och grupper som främjar miljöskydd erkänns och får stöd;

Efter referensen till lagen om (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet och förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet, kan följande stycke infogas.

Fram till slutet av januari 2017 kunde ideella organisationer och föreningar få medel ur kärnavfallsfonden för insatser under samrådsprocessen för ett slutförvar för använt kärnbränsle. Enligt numera upphävda bestämmelser i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter fick dock stödet inte avse insatser ett år efter det att tillståndsansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts. I syfte att även fortsättningsvis bereda ideella föreningar och organisationer möjlighet att delta i den fortsatta processen avseende slutförvaret för använt kärnbränsle och de anläggningar som ingår i ett sammanhållet system för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle har regeringen avsatt statliga medel i Strålsäkerhetsmyndighetens regleringsbrev. För 2021 har under ap 1. anslagits högst 3 000 000 kronor för att användas för stöd till ideella miljöorganisationer att arbeta nationellt och internationellt med frågor avseende använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall.

Artikel 5 Insamling och spridning av miljödata

(c) När det gäller punkten 3 – åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att miljöinformation i ökad utsträckning görs tillgänglig i digitala databaser som är lätt åtkomliga för allmänheten;

Det finns en karttjänst som bl.a. redovisar hur nedfallet efter Tjernobyl fördelar sig över Sverige. Den geografiska miljöinformation som ingår i SSM:s informationsansvar enligt inspiredirektivet visas i geodataportalen (miljöövervakningsstationer). Därtill kan också nämnas att data från SSM:s nationella miljöövervakningsprogram till stor del även är sökbara i SSM:s miljödatabas som också är tillgänglig via myndighetens webbplats.

33. Allmänna kommentarer om konventionens syfte

Ange hur genomförandet av konventionen bidrar till skyddet av nuvarande och kommande generationers rätt att leva i en miljö som är förenlig med vars och ens hälsa och välbefinnande

SSM har genom Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:38) om arkivering vid kärntekniska anläggningar utfärdat krav för arkivering och långsiktigt bevarande av dokument från kärnteknisk verksamhet. En god struktur på arkiv och dokumentation är en förutsättning för att kunna vidta de åtgärder och iaktta de försiktighetsmått som behövs för att skydda människor och miljön från skadlig verkan av strålning.

I detta ärende har generaldirektören Nina Cromnier beslutat. Enhetschefen Pernilla Sandgren har varit föredragande. Detta remissvar expedieras utan underskrifter.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Nina Cromnier

Pernilla Sandgren